

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ

AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЇ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник тез доповідей за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
15 березня 2024 року

УДК 37.013:005.332.2:001.895(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 2 від «20» березня 2024 р.)*

A43

Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи: збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (15 березня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 313 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи». Учасниками конференції розглянуто інноваційні технології у навчанні, викладанні англійської мови та зарубіжної літератури, інтегроване та адаптоване навчання здобувачів освіти, психолого-педагогічні проблеми викладання, навчання та виховання, професійний розвиток майбутнього фахівця, мовна політика та міжнародна співпраця в освіті та науці.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Теличко Н.В. – д-р пед. наук, професор;

Розман І.І. – д-р пед. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Бопко І.З. – канд. пед. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

© Мукачівський державний університет, 2024

РОЗДІЛ 2. ІНТЕГРОВАНЕ ТА АДАПТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

УДК: 373.3.091.33-027.22:373.3.016:81-028.31(043.2)

І. І. РОЗМАН

доктор педагогічних наук,
професор кафедри англійської мови, літератури
з методиками навчання,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна
Ю. М. АДАМЧО
другий (магістерський) рівень вищої освіти
кафедра педагогіки дошкільної,
початкової освіти та освітнього менеджменту,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

СИТУАТИВНО-РОЛЬОВІ ВПРАВИ НА УРОКАХ 3-4 КЛАСІВ ЯК РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

У Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти виділяють загальні компетенції (знання світу, соціокультурні знання, практичні вміння і навички) та лінгвістичні, комунікативні.

Психологічно-педагогічні аспекти питання формування мовленнєвої компетенції відображені в працях Л. Щерби, Л. Виготського, М. Жинкіна, І. Синиці. Педагогічні і методичні питання її формування розробляли й сучасні вчені: В. Бадер, О. Біляєв, Т. Ладижинська, М.Пентилюк, Л. Мацько, Г. Шелехова, В. Мельничайко, А. Курінна, Н.Голуб, М. Василик, О. Паршиков [1].

У Державному освітньому стандарті з мови зазначено, що основна мета вивчення рідної мови полягає в мовленнєвому розвитку молодших школярів: формування вмінь висловлюватись в усіх доступних для них формах, типах і стилях мовлення. У зв'язку з цим першочергове завдання вчителя початкових класів – забезпечити формування мовленнєво-мовної компетенції учнів як основи комунікативної [2].

Ситуативно-рольові вправи на уроках для учнів 3-4 класів спрямовані на розвиток комунікативної компетентності, тобто здатності ефективно спілкуватися та взаємодіяти з іншими людьми в різних ситуаціях. Сутність цих вправ полягає в тому, щоб створити для школярів ситуації, які вимагатимуть від них не лише володіння мовою, а й умінням застосовувати її в конкретних життєвих ситуаціях.

Для учнів молодшого шкільного віку є важливим імплементувати освітні завдання через використання рольових вправ. Для кращого результату завдання повинно відповідати реальним життєвим ситуаціям, з якими школярі можуть зіткнутися у щоденному житті. Робота у команді надає можливість відчути себе потрібним та передбачати взаємодію між учасниками, де кожен відіграє свою роль в контексті ситуації.

У таких випадках вчитель наголошує, що використання правильних лінгвістичних конструкцій допомагає досягнути конкретних цілей в межах

РОЗДІЛ 2. ІНТЕГРОВАНЕ ТА АДАПТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

відтворюваної ситуації, таким чином розвиваючи навички спілкування та вираження власних думок.

Опираючись на рекомендації методистів, після виконання вправи важливо провести обговорення, підкреслити вдачі, обговорити труднощі та вивчити можливості вдосконалення комунікативних навичок.

Проведення ситуативно-рольових вправ сприяє розвитку мовленнєвих навичок, сприяє соціальному розвитку учнів та виховує в них навички співпраці та взаєморозуміння. Такі вправи також допомагають зрозуміти значення мовлення в певних життєвих ситуаціях і розвивають культуру спілкування [3, с.341].

Формування комунікативних компетентностей повинно стати предметом спеціальної уваги не лише на заняттях з розвитку мовлення, а й на інших уроках у початковій школі. Важливо, щоб праця на уроках захоплювала учнів, демонструвала їм величезні можливості мови щодо висловлення власних думок і почуттів. З цією метою потрібно використовувати сучасні, інноваційні методи навчання, підсилювати їх використанням комп'ютерних технологій [4].

Основним напрямом роботи у формуванні діалогічних вмінь є створення ситуацій спілкування (максимально наближених до життєвих), у яких учні набувають навичок орієнтуватися в ситуації, вести діалог, використовуючи формули мовленнєвого етикету та збагачуючи лексичний запас. При цьому варто враховувати, що робота із ситуативними завданнями буде ефективною за умови систематичного їх використання на уроках української мови.

Залучення учнів до участі в мовленнєвій ситуації, наближеній до природної, допомагає уникнути формальності під час виконання мовленнєвих завдань, сприяє створенню невимушеної, творчої атмосфери на уроці [5, с. 22–24].

Список використаних джерел:

1. Розвиток мовленнєвої компетентності на уроках рідної мови 2019 URL: <http://surl.li/premz>
2. Державний стандарт початкової загальної освіти освітньої галузі «Мови і літератури» URL: <http://surl.li/ppwdx>
3. Вашуленко М.С. Методика навчання української мови в початковій школі. – Київ., 2010. – с. 336.
4. Формування комунікативної компетентності. URL: <http://surl.li/ppwgc>
5. Голуб Н. Б. Ситуаційний метод на уроках української мови / Н. Б. Голуб // Українська мова і література в школі. 2013. № 7. С. 18–24.

ГОРВАТ М. І., БОЧКОР О. О. ДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	139
HRABAR EDITA THE ROLE OF INTERDISCIPLINARY STUDIES IN FOSTERING HOLISTIC STUDENT DEVELOPMENT.....	141
ДОМБРОВСЬКИЙ А. Е. АНАЛІЗ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ ДО НАВЧАННЯ УЧНІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	143
КАС'ЯНЕНКО О. М. СУТНІСТЬ Й ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ У ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ УЧНЯ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	145
КУЗЬМА-КАЧУР М. І., ПАЛЛАГ Є. В. ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....	147
ЛАЛАК Н. В., МИКУЛЯК М. Б. ОСВІТА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ.....	149
МОВЧАН К. М., ТРЯПЩИН В. О. АДАПТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ: РОЛЬ БІБЛІОТЕКИ УНІВЕРСИТЕТУ.....	151
НАДОЛЬСЬКА Ю. А., БАЙТЕРЯКОВА Н. Ю. ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗВО.....	153
РЕЗНІКОВА К. В. ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ: КОМПОНЕНТИ ІНТЕГРАЦІЇ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	155
РОЗМАН І. І., ЧУБІРКА А. Ю. СУСПІЛЬНО-КОРИСНА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	157
РОЗМАН І. І., АДАМЧО Ю. М. СИТУАТИВНО-РОЛЬОВІ ВПРАВИ НА УРОКАХ 3-4 КЛАСІВ ЯК РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	159
ТОВКАНЕЦЬ Г. В., ДОРЧИНЕЦЬ М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	161

РОЗДІЛ 3. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ, НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

БЕРЕГОВА Н. П., ШЕРЕМЕТ А. М., СОЛОДОВНИК Г. О. ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ПРОЯВУ ТРИВОЖНОСТІ В СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	163
VIZNKO A. THE IMPORTANCE OF ANALYTICAL READING IN THE PROCESS OF THE FORMATION OF CRITICAL THINKING	165
БОДНАРН. В., РОЗМАН І. І. ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКИХ ІНТЕРЕСІВ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	167
БОЙКО О. Ю. ВПЛИВ СКЛАДНОСТІ ЗАВДАННЯ НА ЯКІСТЬ ПИСЬМОВОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	168
БОЧКО С. М. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	170
БРИЖАК Н. Ю. АСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ У ВИМІРАХ СЬОГОДЕННЯ.....	172
VERTEL A. V. SEXUAL EDUCATION IN WILHELM REICH'S PSYCHOANALYTIC PEDAGOGY.....	175
GAO F. HR MANAGERS' PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL COMPETENCE: ESSENCE AND MAIN FEATURES.....	177
ГОМОНЮК О. М. ЗНАЧЕННЯ СІМЕЙНИХ ТРАДИЦІЙ У ВИХОВАННІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	179
ГРИЦЬКО В. В., КОТУБЕЙ В.Ф. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК МЕДІАГРАМОТНОСТІ ПРИ ВИКЛАДАННІ СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	181
ЄРМОЛЬЧЕВ Г. А., ФЕНЧАК Л. М. ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ	

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>